

LATVIJAS REPUBLIKA

IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA

VAĻŅU IELA 2, RĪGA, LV 1050, LATVIJA • TĀLRUNIS 67226209, 67047847 • FAKSS 67223905

Rīgā 17-12-2008 Nr. 1-02/8879

Uz _____ Nr. _____

A.god. Saeimas deputātiem:
J.Plinera kungam
V.Buhvalova kungam
V.Buzajeva kungam
J.Sokolovska kungam
M.Mitrofanova kungam

Par izglītības iestāžu tīkla attīstību

Izglītības un zinātnes ministrija (turpmāk – ministrija) ir saņēmusi Jūsu 2008.gada 10.decembra vēstuli Nr.817-2-112-19/08 par skolu slēgšanu un izsaka pateicību par Jūsu ieinteresētību izglītības jautājumu risināšanā.

Kā Jūs precīzi norādījāt, atbilstoši Izglītības likuma 23.pantam pašvaldību izglītības iestādes dibina, reorganizē un likvidē pašvaldības, saskaņojot ar Izglītības un zinātnes ministriju.

Izpildot minētās funkcijas un plānojot skolu tīklu, pašvaldības pirms lēmuma pieņemšanas par izglītības iestādes dibināšanu, reorganizāciju vai likvidāciju, iesniedz ministrijai pašvaldības lēmumprojektu, kā arī argumentētu situācijas izklāstu, kas pamato nepieciešamību pieņemt vienu vai otru lēmumu. Gadījumos, kad tiek lūgts saskaņot skolas likvidāciju, ministrija ļoti detalizēti izvērtē katru konkrēto situāciju, apzinot skolēnu iespējas apmeklēt citu izglītības iestādi (attālums līdz tuvākai skolai, transporta nodrošinājums), pārliecinoties, ka lēmums ir izdiskutēts ar vecākiem un skolotājiem, ka ir ņemti vērā visu iesaistīto pušu viedokļi.

2008.gadā ministrija ir izvērtējusi un saskaņojusi pašvaldību lēmumus par sešu izglītības iestāžu slēgšanu (2007.g. – 10, 2006. – 7). Mazā skolēnu skaita dēļ pašvaldības pieņem lēmumu par skolu slēgšanu, jo skolu uzturēšana ir nesamērīgi dārga, salīdzinot ar pašvaldību budžeta iespējām.

SAEIMAS KANCELEJA

17-12-2008

Nr. 12/5-2-359 (9/08) Pikt. 1245

Pieredze rāda, ka parasti pašvaldības lūgumus saskaņot skolu slēgšanu iesniedz katra gada pavasarī, lai pirms jaunā mācību gada sākuma visas ieinteresētās puses būtu apzinājušas jauno situāciju un laikus veikušas atbilstošu rīcību – skolēni pieteikušies citā skolā, skolotāji atraduši jaunu darbu, pašvaldība nodrošinājusi transportu skolēnu pārvadāšanai, ja tas ir bijis nepieciešams. Šobrīd ministrijas rīcībā nav informācijas par skolām, kuras varētu tikt slēgtas 2009.gadā. Tāpat līdz šim ministrija nav saņēmusi pašvaldību iesniegumus ar lūgumu saskaņot izglītības iestāžu likvidāciju 2009.gadā. Ja šādi iesniegumi tiks saņemti, attiecīgos pašvaldību lēmumus ministrija izvērtēs atbilstoši kompetencei, ņemot vērā bērnu, vecāku, skolotāju un sabiedrības intereses.

Atsaucoties uz Pasaules Bankas un Starptautiskā Valūtas fonda tehniskās palīdzības 2007.gada 11.–22.jūnija misijas rezultātiem, ministrija sagatavoja informatīvo ziņojumu „Par priekšlikumiem izglītības iestāžu tīkla attīstībai”, kurš tika izskatīts Ministru kabineta sēdē 2008.gada 16.septembrī. Šajā ziņojumā ministrija kopīgi ar sadarbības partneriem ir izvērtējusi situāciju izglītībā, izstrādājusi priekšlikumus un iezīmējusi darbības, lai nodrošinātu kvalitatīvu izglītību, no resursu efektivitātes viedokļa racionālu un pieejamības ziņā atbilstošu skolu tīklu Latvijā.

Ministrija secināja, ka nepieciešams pārskatīt līdzšinējo finansēšanas modeli (pēc tarififikācijas) un izstrādāt diferencētu pieeju izglītības finansējuma noteikšanai, ko nodrošinātu finansēšanas modeļa „Nauda seko skolēnam” izstrāde un īstenošana.

Nosakot diferencētu pieeju skolu tīkla attīstībā un finanšu līdzekļu sadalē pedagogu darba samaksai uz vienu skolēnu finansēšanas modeļa „Nauda seko skolēnam” īstenošanas ietvaros, tiek ņemts vērā skolēnu skaits klasē (atkarībā no skolas atrašanās novadā vai republikas pilsētā), kā arī šādi kritēriji:

1. Iedzīvotāju blīvums teritorijā. Lai nodrošinātu izglītības pieejamības iespējas laukos un mazapdzīvotās teritorijās, nepieciešams ieviest iedzīvotāju blīvuma koeficientu attiecīgajā teritorijā. Jo mazāks minētā izglītības vecuma iedzīvotāju blīvums teritorijā un lielāks attālums starp skolām, jo lielāks koeficients būtu piemērojams (koeficients vērtībā no 1 līdz 1,2).

2. Izglītības pakāpe. Lai konkrētai izglītības pakāpei (sākumskola, pamatskola, vidusskola) nodrošinātu Vispārējās izglītības likumā noteikto izglītības programmas īstenošanai nepieciešamo pedagogu darba stundu skaitu nedēļā, ir piemērojams koeficients no 0,75 līdz 1,25.

3. Īstenojamās izglītības programmas specifika. Lai diferencētu Latvijas skolu mācību programmas, ikviena bērna potenciālo iespēju attīstību un individuālo pieeju nodrošināšanu atbilstoši bērna talantam, ir nepieciešams ar attiecīgā koeficienta piemērošanu atbalstīt skolu iniciatīvu inovatīvu, uz bērna iekšējā potenciāla attīstību vērstu, programmu izstrādi un īstenošanu skolās.

Lai veicinātu mazo skolu saglabāšanu, ministrija atbalsta dažādu izglītības programmu īstenošanu vienā izglītības iestādē, tajā skaitā vispārējās un profesionālās izglītības programmas. Skolām būtu jāpiedāvā dažādotas un pilnveidotas izglītības programmas, lai nodrošinātu ikviena bērna vajadzībām atbilstošu izglītības piedāvājumu.

Lai gan Pasaules Bankas un Starptautiskā Valūtas fonda sniegtais situācijas raksturojums norāda uz izglītības iestāžu tīkla optimizācijas nepieciešamību, Izglītības un zinātnes ministrija iestājas par to, ka ir nepieciešams nodrošināt pamatizglītības ieguvu pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai, savukārt vidusskolu posmā ir atbalstāma lielāka skolēnu koncentrācija, lai būtu lielākas iespējas piesaistīt materiālos un cilvēkresursus vispārējās vidējās izglītības kvalitātes uzlabošanai.

Īpaši rūpējoties par vidusskolu tīkla attīstību un izglītības kvalitāti, ministrija nodrošinājusi, ka šiem mērķiem līdztekus valsts finansējumam ieplānots arī būtisks Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļu atbalsts – plānots modernizēt dabaszinātņu un matemātikas kabinetus 225 Latvijas vispārējās vidējās izglītības iestādēs (t.i. 60% no katra rajona vai republikas nozīmes pilsētas administratīvajā teritorijā esošajām vispārējās vidējās izglītības iestādēm). Pārējās Latvijas vidusskolās pašvaldības, izvērtējot šo skolu perspektīvas, iegulda jau šobrīd vai var plānot nākotnē ieguldīt līdzekļus skolu attīstībā.

Lai gan skolu uzturēšana ir pašvaldību kompetencē, pēdējo gadu laikā valsts ievērojamus līdzekļus ir investējusi izglītības iestāžu renovācijā un rekonstrukcijā. Diemžēl ik gadu tiek finansēta tikai aptuveni piektā daļa no iesniegtajiem valsts investīciju projektiem.

Vienlaikus, domājot par pedagogu nodrošinājumu skolās, ministrija ir sagatavojusi grozījumu projektu 2000.gada 3.oktobra Ministru kabineta noteikumos Nr.347 „Noteikumi par prasībām pedagogiem nepieciešamajai izglītībai un profesionālajai kvalifikācijai”, paredzot iespēju cilvēkiem ar augstāko pedagoģisko izglītību un profesionālajā vidējā izglītībā iegūtu pirmsskolas skolotāja profesionālo kvalifikāciju ieņemt pirmsskolas skolotāja amatu. Tāpat grozījumi paredz tiem pedagogiem, kuri jau ieguvuši 1.-4.klases skolotāja kvalifikāciju, pēc tālākizglītības programmas apguves iespēju pasniegt mācību priekšmetus pamatizglītības 5. un 6.klasē. Papildus ir dota iespēja skolotājam, kurš, iegūstot maģistra vai doktora grādu pedagoģijā vai mācāmajam priekšmetam atbilstošā zinātnes nozarē, ir izstrādājis zinātnisko darbu, kas saistīts ar attiecīgās izglītības pakāpes vai mācāmā priekšmeta metodiku vai didaktiku, strādāt atbilstošā izglītības pakāpē vai pasniegt atbilstošu mācību priekšmetu.

Lai atvieglotu pašvaldībām izglītības iestāžu tīkla optimālu izveidi ar efektīvāku finanšu izlietojumu, vienlaikus saglabājot izglītības pieejamību, ministrija ir sagatavojusi grozījumus 2004.gada 24.sugusta Ministru kabineta noteikumos Nr.746 „Pedagogu darba samaksas noteikumi”, paredzot, ka pašvaldībām tiek dota lielāka autonomija izvērtēt un noteikt nepieciešamā pedagoģiskā personāla amatu skaitu katrai izglītības iestādei.

Jāatzīst, ka līdz šim pašvaldību pieņemtie lēmumi un ministrijas politika izglītības jomā ir pozitīvi ietekmējusi izglītības pieejamību. Par to liecina „Latvijas fakts” veiktā pētījuma rezultāti: no valsts un pašvaldību sniegtajiem pakalpojumiem vispozitīvāk iedzīvotāji vērtē izglītības pieejamību (55,5%).

Apliecinām, ka arī turpmāk, izskatot jautājumus par izglītības iestāžu tīkla sakārtošanu, Izglītības un zinātnes ministrija ievēros Izglītības likuma 3.pantā noteikto vienlīdzīguma principu attiecībā uz tiesībām iegūt izglītību.

Ministre

T.Koķe

Juhņēviča 67047908